

KLAGENEMNDA FOR STEDSNAVNSAKER

Språkrådet
Postboks 1573 Vika
0118 Oslo
tlf. 22 54 19 69
e-post: post@sprakradet.no

MØTEPROTOKOLL FOR KLAGENEMNDA FOR STEDSNAVNSAKER ETTER LOV 18. MAI 1990 NR. 11 OM STADNAMN, § 12

Klagesak 5/2019

Klager: Vestre Moland og Lillesand Historielag, jf. § 12 første ledd

Navn: *Bjørkestølveien* eller *Bjørkestølsveien*

Navnetype: Adressenavn

Det påklagede vedtaket gjort av: Lillesand kommune, jf. § 7 første ledd

Leder i klagenemnda: Marit Halvorsen

Øvrige medlemmer: Kristin Bakken, Inge Særheim, Gunnar Andenes, Astrid Fuglås

Kort saksfremstilling

Kommunen har gjort vedtak om skrivemåten *Bjørkestølveien*. Vedtaket ble påklaget av Vestre Moland og Lillesand Historielag, som mener at navnet må skrives *Bjørkestølsveien*. Historielaget viser til at Lillesandsdialekten har binde-s i denne typen sammensatte navn. Etter ny høringsrunde stod kommunen ved sitt vedtak. Kommunen viser blant annet til uttalelse fra arbeidsgruppen og grunneier, som sier at navnet uttales uten binde-s. Saken er derfor sendt til klagenemnda.

Nemndas vurderinger

Kristin Bakken viste til en undersøkelse hun har gjort tidligere om bruk av binde-s ved sammensatt og usammensatt førsteledd i Seljord i Telemark. Mønsteret viser bruk av binde-s ved usammensatt førsteledd (*Stølsveien*), men ikke ved sammensatt førsteledd (*Lillestølveien*). Denne undersøkelsen fikk hun i ettertid respons på fra tidligere navnekonsulent Vidar Haslum, som kunne dokumentere samme tendens fra ytre Aust-Agder. I sakpapirene blir det vist til et tilsvarende mønster fra gjeldende område. Inge Særheim påpekte at selv om dette er et vanlig mønster, finnes det også eksempler på bruk av binde-s som bryter med dette mønsteret. Der var Bakken enig i, mønsteret er en tendens, ikke et mønster uten unntak.

Nemnda mente at det finnes argumenter for både *Bjørkestølveien* og *Bjørkestølsveien*, men at det vanlige systemet for sammensetninger tilsier *Bjørkestølveien* uten binde-s. Denne skrivemåten er også i samsvar med ønsket fra kommunen og grunneier. Nemnda gikk derfor enstemmig inn for skrivemåten *Bjørkestølveien*.

Nemnda gjorde slikt enstemmig

VEDTAK:

Som skrivemåte fastsettes: **Bjørkestølveien**

Oslo, 11. oktober 2019

Marit Halvorsen
leder i klagenemnda

Line Lysaker Heinesen
sekretær

KLAGENEMNDA FOR STADNAMNSAKER

Språkrådet
Postboks 1573 Vika
0118 Oslo
tlf. 22 54 19 69
e-post: post@sprakradet.no

MØTEPROTOKOLL FOR KLAGENEMNDA FOR STADNAMNSAKER ETTER LOV 18. MAI 1990 NR. 11 OM STADNAMN, § 12

Klagesak 7/2019

Klagar: Nes og Kvamen jaktfelt, jf. § 12 første ledd

Namn: *Dalen* eller *Roskevegen*, avslag på klage

Namnetype: Adressenamn

Det påklaga vedtaket gjort av: Gaular kommune, jf. § 7 første ledd

Leiar i klagenemnda: Marit Halvorsen

Øvrige medlemmer: Kristin Bakken, Inge Særheim, Gunnar Andenes, Astrid Fuglås

Kort saksframstilling

Gaular kommune har gjort vedtak om adressenamnet *Roskevegen*. Nes og Kvamen jaktfelt har klaga på vedtaket, og ønsker at vegen skal ha namnet *Dalen*. Klagar meiner at dei er ein lokal organisasjon etter § 6c i stadnamnlova, og at dei difor har klagerett i saka. Kommunen (Rådmannen) meiner at Nes og Kvamen jaktfelt ikkje er ein organisasjon som har klagerett, og har avvist klagen. Klagar har difor sendt saka til klagenemnda med klage på avslaget.

Nemndas vurderingar

Val av adressenamn kan ikkje påklagast, med mindre namnevalet bryt med § 3 om namnevern. Namnet *Roskevegen* bryt ikkje med § 3, ettersom vegen går til Roska. Nemnda treng ikkje ta stilling til om jaktlaget er ein organisasjon jf. stadnamnlova § 6 av di det ikkje er grunnlag for å klage på kommunen sitt vedtak om å nytte *Roskevegen* som namn på denne vegen. Klagen blir difor avvist.

Nemnda gjorde slikt einstemmig

VEDTAK:

Klagen blir avvist.

Oslo, 11. oktober 2019

Marit Halvorsen
leiar i klagenemnda

Line Lysaker Heinesen
sekretær

KLAGENEMNDA FOR STEDSNAVNSAKER

Språkrådet
Postboks 1573 Vika
0118 Oslo
tlf. 22 54 19 69
e-post: post@sprakradet.no

MØTEPROTOKOLL FOR KLAGENEMNDA FOR STEDSNAVNSAKER ETTER LOV 18. MAI 1990 NR. 11 OM STADNAMN, § 12

Klagesak 14/2018

Klager: Kartverket, jf. § 12 første ledd

Navn: *Fikkanvegen* eller *Fitjavegen*

Navnetype: Adressenavn

Det påklagede vedtaket gjort av: Aure kommune, jf. § 7 første ledd

Leder i klagenemnda: Marit Halvorsen

Øvrige medlemmer: Kristin Bakken, Inge Særheim, Gunnar Andenes, Astrid Fuglås

Kort saksfremstilling

Aure kommune gjorde i 2016 vedtak om adressenavnet *Fitjavegen*, men mottok klager på vedtaket. Kommunen gjorde dermed nytt vedtak om skrivemåten *Fikkanvegen*. Kartverket har klaget på det nye vedtaket, og ønsker skrivemåten *Fitjavegen*. Kommunen har ikke tatt klagen til følge, og saken er sendt til klagenemnda. Kartverket viser til at det er gjort vedtak om skrivemåten *Fitjan* for bruksnavnet som ligger til grunn for adressenavnet, og at offentlige organer er pålagt etter stedsnavnloven å bruke vedtatte skrivemåter. Kommunens vedtak er ikke eksplisitt begrunnet, men det går frem av sakspapirene at *Fikkanvegen* er i daglig bruk.

Nemndas vurderinger

I stedsnavnlovens § 11 første ledd står følgende: «Når skrivemåten av eit stadnamn er fastsett etter denne lova og ført inn i stadnamnregisteret, skal han brukast av eige tiltak av dei som er nemnde i § 1 tredje ledd» (kommunen er blant instansene som er nevnt der). *Fitjan* er vedtatt skrivemåte for bruksnavnene som utgjør forleddet i dette adressenavnet. Adressenavnet må følge skrivemåten som er vedtatt for primærnavnet, og får skrivemåten *Fitjavegen* (med bortfall av bestemt endelse, jf. kommunens opprinnelige forslag og navnet *Fitjaskaret* i samme område).

Nemnda gjorde slikt enstemmig

VEDTAK:

Adressenavnet må skrives **Fitjavegen** i samsvar med vedtatt skrivemåte for primærnavnet.

Oslo, 11. oktober 2019

Marit Halvorsen
leder i klagenemnda

Line Lysaker Heinesen
sekretær

KLAGENEMNDA FOR STADNAMNSAKER

Språkrådet
Postboks 1573 Vika
0118 Oslo
tlf. 22 54 19 69
e-post: post@sprakradet.no

MØTEPROTOKOLL FOR KLAGENEMNDA FOR STADNAMNSAKER ETTER LOV 18. MAI 1990 NR. 11 OM STADNAMN, § 12

Klagesak 6/2019

Klagar: Legena Eldhuslag og grunneigarar, jf. § 12 første ledd

Namn: *Legena* eller *Legene*

Namnetype: Naturnamn og bruksnamn

Det påklaga vedtaket gjort av: Kartverket, jf. § 7 tredje ledd

Leiar i klagenemnda: Marit Halvorsen

Øvrige medlemmer: Kristin Bakken, Inge Særheim, Gunnar Andenes, Astrid Fuglås

Kort saksframstilling

Kartverket gjorde 10.7.2018 vedtak om skrivemåten av ei rekke namn i Ullensvang herad, mellom anna *Legene*. Vedtaket blei påklaga av Legena Eldhuslag og nokre grunneigarar, som ønskte skrivemåten *Legena*. Klagarane viser mellom anna til at nedervd lokal uttale er *Legena*. Etter ein ny høyringsrunde, der kommunen òg ønskte skrivemåten *Legena*, stod Kartverket ved sitt vedtak, og saka er send til klagenemnda. Kartverket sitt vedtak er gjort i samsvar med tilrådinga frå stadnamntenesta og punkt 4.3. i *Utfyllande reglar om skrivemåten av norske stadnamn*.

Nemndas vurderingar

Slik Kartverket skriv, opnar ikkje dei utfyllande skrivereglane for skrivemåten *Legena*. Då dei nye skrivereglane kom i oktober 2018, blei det opna for fleire dialekttrekk enn tidlegare, men endinga *-ena* var ikkje mellom desse. Nemnda vedtar difor skrivemåten *Legene* i samsvar med regelverket. Nemnda vil likevel minne om at bruksnamnet kan få skrivemåten *Legena* dersom eigar ønsker det, jf. skrivemåten *Legena* i dagens matrikkel (§ 5 tredje ledd). Det er likevel naturnamnet med skrivemåten *Legene* som må leggest til grunn for skrivemåten av eit eventuelt adressenamn.

Nemnda gjorde slikt einstemmig

VEDTAK:

Som skrivemåte blir fastsett: **Legene**

Oslo, 11. oktober 2019

Marit Halvorsen
leiar i klagenemnda

Line Lysaker Heinesen
sekretær

KLAGENEMNDA FOR STEDSNAVNSAKER

Språkrådet
Postboks 1573 Vika
0118 Oslo
tlf. 22 54 19 69
e-post: post@sprakradet.no

MØTEPROTOKOLL FOR KLAGENEMNDA FOR STEDSNAVNSAKER ETTER LOV 18. MAI 1990 NR. 11 OM STADNAMN, § 12

Klagesak 4/2019

Klager: Oppsittere/grunneiere (lokal organisasjon), jf. § 12 første ledd

Navn: *Litle Fauskanger / Lille Fauskanger*

Navnetype: Gårds- og bruksnavn og adressenavn

Det påklagede vedtaket gjort av: Kommunen, jf. § 7 første ledd

Leder i klagenemnda: Marit Halvorsen

Øvrige medlemmer: Kristin Bakken, Inge Særheim, Gunnar Andenes, Astrid Fuglås

Kort saksfremstilling

Klagenemnda gjorde 5. januar 2018 vedtak om skrivemåten *Litle Fauskanger* og *Litlestølen* for et gårdsnavn og bruksnavn i Askøy kommune. Kommunen gjorde deretter, i oktober 2018, vedtak om adressenavnene *Lille Fauskanger* og *Lillestølen*. Kartverket klaget på disse vedtakene og skrev at korrekt skrivemåte er *Litle Fauskanger* og *Litlestølen*. Kommunen gjorde nytt vedtak i desember 2018 om at adressenavnet skal skrives *Litle Fauskanger*, i samsvar med skrivemåten av primærnavnet. Dette vedtaket er nå påklaget av en rekke oppsittere/grunneiere, som ønsker skrivemåten *Lille Fauskanger* og ber om gjenåpning av navnesaken. Klagerne skriver blant annet at skrivemåten «Litle» aldri har vært del av deres dialekt (den gamle dialektuttalen er «Letle»), og at navneleddet *Lille* har vært uendret siden 1701.

Nemndas vurderinger

Etter § 10 i stedsnavnloven kan en sak gjenåpnes dersom det kommer nye opplysninger. Nemnda mener at det ikke foreligger nye saksopplysninger, men det er gjort endringer i stedsnavnloven etter at vedtakene om *Little Fauskanger* ble gjort. Ifølge forarbeidene til loven er dette å regne som nye opplysninger som kan gi grunnlag for å gjenåpne en avsluttet navnesak. Nemnda mener derfor at det er grunnlag for gjenåpning, og saken går dermed tilbake til førsteinstans, det vil si Kartverket.

Nemnda gjorde slikt enstemmig

VEDTAK:

Saken gjenåpnes.

Oslo, 11. oktober 2019

Marit Halvorsen
leder i klagenemnda

Line Lysaker Heinesen
sekretær

KLAGENEMNDA FOR STEDSNAVNSAKER

Språkrådet
Postboks 1573 Vika
0118 Oslo
tlf. 22 54 19 69
e-post: post@sprakradet.no

MØTEPROTOKOLL FOR KLAGENEMNDA FOR STEDSNAVNSAKER ETTER LOV 18. MAI 1990 NR. 11 OM STADNAMN, § 12

Klagesak 2/2019

Klager: Uklart om det er eiere eller privatpersoner, men kommunen støtter klagerne

Navn: *Heggdal/Hegdal, Haneberg/Hanaberg, Årrestad/Orrestad, Reg/Rek/Ræg og Lauvland/Løvland*

Navnetype: Gårds- og bruksnavn med avledninger

Det påklagede vedtaket gjort av: Kartverket, jf. § 7 tredje ledd

Leder i klagenemnda: Marit Halvorsen

Øvrige medlemmer: Kristin Bakken, Inge Særheim, Gunnar Andenes, Astrid Fuglås

Kort saksfremstilling

Kartverket gjorde i 2001 vedtak om skrivemåten av en del gårdsnavn i Sokndal kommune. Åtte av vedtakene ble påklaget, og disse navnene ble derfor sendt på ny høringsrunde. For fem av navnene stod Kartverket på sitt vedtak, og disse er nå sendt til klagenemnda. Det gjelder navnene *Reg, Orrestad, Hanaberg, Lauvland* og *Heggdal* (med avledninger), der klagerne ønsker skrivemåtene *Ræg, Årrestad, Haneberg, Løvland* og *Hegdal*.

Reg/Ræg: Kartverket viser til at gårdsnavnet ikke har en entydig skriftradisjon i offentlig bruk. De viser også til normeringspraksis for skrivemåte med e i tilsvarende navn i kommunen. Klager viser til skrivemåten i to dokumenter fra 1912 og 1966.

Orrestad/Årrestad: Kartverket viser til samsvar med skriftradisjonen og gjeldende rettskrivningsprinsipper i norsk. Klagen er ikke begrunnet.

Hanaberg/Haneberg: Kartverket viser til lokal nedarvet uttale og til at man ifølge de utfyllende skrivereglene skal bruke den sammensetningsmåten som samsvarer med dialektuttalen. Klagen er ikke begrunnet.

Lauvland/Løvland: Kartverket viser til lokal nedarvet uttale og at skrivemåten av stedsnavn skal følge den rettskrivningsformen som passer best med den nedarvede, lokale uttalen. Klagerne viser til lang skriftradisjon for skrivemåten med ø.

Heggdal/Hegdal: Kartverket viser til det norske rettskrivningsprinsippet om at kort vokal etterfølges av dobbeltkonsonant. De viser også til at skrivemåten *Heggdal* er innarbeidet på 1900-tallet. Klager viser til skriftradisjonen, og mener at det er lite sannsynlig at navnet har sammenheng med ordet *hegg*.

Nemndas vurderinger

Reg/Rek/Ræg: Skrivemåten med æ, som klager ønsker, er i samsvar med lokal uttale. Den er imidlertid ikke i samsvar med navnets opphav, som er forklart som intetkjønnsordet *rek* 'det å reke, drive; ting som driver i vannet'. Selv om skrivemåten *Ræg* finnes i noen eldre kilder, er det ingen sterk eller entydig tradisjon for denne skrivemåten. Nemnda mente derfor at det ikke er sterke nok grunner for å bruke unntaksregelen i § 4 andre ledd her. Ut fra norsk rettskrivning ville *Rek* bli riktig skrivemåte for navnet, men de utfyllende skrivereglene til stedsnavnloven åpner for å bruke b, d, g for p, t, k der dette er i samsvar med lokal uttale. Skrivemåten *Reg* ligger nærmere klagers ønske, og nemnda gikk derfor enstemmig inn for skrivemåten *Reg*.

Orrestad/Årrestad: Nemnda mente at begge skrivemåter vil gi samme uttale av navnet. Navnet er ikke sikkert tolket, men de foreslåtte tolkningene (norrønt *orri* 'orrhane', et mannsnavn *Orri* eller trenavnet *ølr* 'older, or') taler alle for skrivemåten *Orrestad*. Norske rettskrivningsprinsipper tilsier skrivemåten *Orrestad*, og det er også en sterk tradisjon for denne skrivemåten i eldre og nyere kart og matrikler. Nemnda gikk derfor enstemmig inn for skrivemåten *Orrestad*.

Hanaberg/Haneberg: Nemnda var delt i sin vurdering av dette navnet. Et mindretall bestående av Inge Særheim og Astrid Fuglås gikk inn for skrivemåten *Hanaberg* i samsvar med lokal uttale, jf. punkt 6 i *Utfyllende regler om skrivemåten av norske stadnamn*: «Ein bør nytte den samansetjingsmåten som samsvarar med dialektuttalen». Ord med *Hane-* får fuge-a i sammensetninger i dette området. Flertallet av nemnda, bestående av Marit Halvorsen, Kristin Bakken og Gunnar Andenes, gikk inn for skrivemåten *Haneberg* i samsvar med klagers ønske. De viste til at denne skrivemåten ikke skygger for meningsinnholdet, og at den er i samsvar med norsk rettskrivning. Det er også en sterk skriftradisjon for skrivemåten *Haneberg* i eldre kart og matrikler.

Lauvland/Løvland: Begge skrivemåtene er i samsvar med norsk rettskrivning (forleddet er ordet *lauv/løv*), men uttalen tilsier skrivemåten *Lauvland*. Klagerne skriver at det er lang tradisjon for å skrive navnet med ø, men i de eldre matriklene og kartene er det skrivemåtene *Lauland* og *Lauvland* som er brukt (*Løvland* i 1950-matrikkelen). Nemnda mente derfor at det ikke er sterke nok grunner for å bruke unntaksregelen i § 4 andre ledd her, og gikk enstemmig inn for skrivemåten *Lauvland*.

Heggdal/Hegdal: Nemnda mente at det er ordet *hegg* som utgjør forleddet i dette navnet. Klager er uenig i denne tolkingen av navnet, men har ingen klar, alternativ tolkning. I de

eldre matriklene er navnet skrevet *Hegdal*, og det er et argument for å bruke unntaksregelen i § 4: «Har skrivemåten vore lenge i bruk, og er vel kjend og innarbeidd, kan ein fråvike gjeldande rettskriving og rettskrivingsprinsipp». I forarbeidene til loven står det imidlertid at man må ta med i vurderingen hvorvidt skrivemåten vil endre den lokale uttalen av navnet, og om skrivemåten bidrar til å skjule meningsinnholdet i navnet. Ettersom skrivemåten *Hegdal* bryter med både uttalen og navnets opphav, mente nemnda at det ikke foreligger tilstrekkelige grunner til å bruke unntaksregelen her. Nemnda gikk derfor enstemmig inn for skrivemåten *Heggdal*.

Nemnda gjorde slikt

VEDTAK:

Som skrivemåte fastsettes: **Reg, Orrestad, Lauvland og Heggdal** (enstemmig) og **Haneberg** (i samsvar med flertallet). Vedtaket gjelder gårds- og bruksnavnene og som forledd i sammensetninger.

Oslo, 11. oktober 2019

Marit Halvorsen
leder i klagenemnda

Line Lysaker Heinesen
sekretær

KLAGENEMNDA FOR STEDSNAVNSAKER

Språkrådet
Postboks 1573 Vika
0118 Oslo
tlf. 22 54 19 69
e-post: post@sprakradet.no

MØTEPROTOKOLL FOR KLAGENEMNDA FOR STEDSNAVNSAKER ETTER LOV 18. MAI 1990 NR. 11 OM STADNAMN, § 12

Klagesak 8/2019

Klager: Eier, jf. § 12 første ledd

Navn: *Sandvatn* eller *Sandvann*

Navnetype: Gårds- og bruksnavn og naturnavn

Det påklagede vedtaket gjort av: Kartverket, jf. § 7 tredje ledd

Leder i klagenemnda: Marit Halvorsen

Øvrige medlemmer: Kristin Bakken, Inge Særheim, Gunnar Andenes, Astrid Fuglås

Kort saksfremstilling

Kartverket har gjort vedtak om skrivemåten *Sandvatn* for et gårds-, bruks- og naturnavn i Kvinesdal kommune, med bakgrunn i innkomne høringsuttalelser. Vedtaket ble påklaget av en eier, som i utgangspunktet ønsket skrivemåten *Sandvand*, men ettersom dette ikke kan godtas, ønsker han skrivemåten *Sandvann*. Klager skriver at ingen han kjenner sier *Sandvatn*. Etter ny høringsrunde stod Kartverket ved sitt vedtak om skrivemåten *Sandvatn*, og saken er sendt til klagenemnda.

Nemndas vurderinger

Inge Særheim viste til P. Kydlands bok *Gylands-målet* (1940), der dette navnet er omtalt. I boken står det at gårdsnavnet har uttalen /sánnvánn/, mens navnet på vannet like ved har uttalen /sánnváttnø/. Særheim har fått stadfestet av lokalkjente at disse uttalene også er i bruk i dag. Med bakgrunn i disse opplysningene, gikk nemnda inn for skrivemåten *Sandvann* for gårds- og bruksnavnet, og *Sandvatnet* for naturnavnet. Selv om gården har fått navn etter vannet, er det snakk om to forskjellige objekter, og det må derfor være greit å gi disse forskjellige skrivemåte. Nemnda la også vekt på at uttalen /sánnvann/ for gårdsnavnet er gammel, den er også belagt i *Norske Gaardnavne* (1912) og bustadnavnarkivet (1959). Nemnda gjorde slikt enstemmig

VEDTAK:

I samsvar med uttalen får naturnavnet skrivemåten **Sandvatnet**, og gårds- og bruksnavnet får skrivemåten **Sandvann**.

Oslo, 11. oktober 2019

Marit Halvorsen
leder i klagenemnda

Line Lysaker Heinesen
sekretær

KLAGENEMNDA FOR STADNAMNSAKER

Språkrådet
Postboks 1573 Vika
0118 Oslo
tlf. 22 54 19 69
e-post: post@sprakradet.no

MØTEPROTOKOLL FOR KLAGENEMNDA FOR STADNAMNSAKER ETTER LOV 18. MAI 1990 NR. 11 OM STADNAMN, § 12

Klagesak 3/2019

Klagar: Kartverket, jf. § 12 første ledd

Namn: *Strandanipatunnelen* eller *Strandanipetunnelen*

Namnetype: Namn på tunnel

Det påklaga vedtaket gjort av: Hovudutval for samferdsle, jf. § 7 andre ledd

Leiar i klagenemnda: Marit Halvorsen

Øvrige medlemmer: Kristin Bakken, Inge Særheim, Gunnar Andenes, Astrid Fuglås

Kort saksframstilling

Hovudutvalet for samferdsle i Sogn og Fjordane har gjort vedtak om skrivemåten *Strandanipatunnelen* for namnet på ein tunnel i Selje kommune. Kartverket klaga på vedtaket og ønskte skrivemåten *Strandanipetunnelen*. Kartverket viser til at bestemt ending til vanleg fell bort i samansetjing, jf. namna *Grøtnipa* og *Grøtnipevatnet* i Selje kommune. Saka blei send på ny høyringsrunde, men hovudutvalet stod på vedtaket sitt, og saka er send til klagenemnda.

Nemndas vurderingar

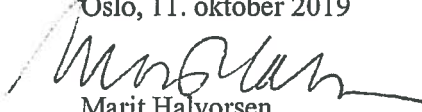
Det vanlege i norsk namnelaging er at bestemt ending fell bort i samansetjing. Kartverket har i klagen sin eit døme på dette i dei tilsvarande namna *Grøtnipa* og *Grøtnipevatnet* i Selje kommune. Nemnda ser ingen grunn til å bryte dette mønsteret i tunnelnamnet, og hovudutvalet legg heller ikkje fram nokre argument for skrivemåten *Strandanipatunnelen*.

Nemnda gjorde slikt einstemmig

VEDTAK:

Tunnelnamnet får skrivemåten **Strandanipetunnelen** i samsvar med vanleg
namnelagingsmønster i norsk.

Oslo, 11. oktober 2019

Marit Halvorsen
leiar i klagenemnda

Line Lysaker Heinesen
sekretær

KLAGENEMNDA FOR STADNAMNSAKER

Språkrådet
Postboks 1573 Vika
0118 Oslo
tlf. 22 54 19 69
e-post: post@sprakradet.no

MØTEPROTOKOLL FOR KLAGENEMNDA FOR STADNAMNSAKER ETTER LOV 18. MAI 1990 NR. 11 OM STADNAMN, § 12

Klagesak 1/2019

Klagar: Grunneigarar og kommunen, jf. 12 første ledd

Namn: *Tveekra/Tveekrem* og *Treekra/Treekrem*
Namnetype: Gardsnamn

Det påklaga vedtaket gjort av: Kartverket, jf. § 7 tredje ledd

Leiar i klagenemnda: Marit Halvorsen

Øvrige medlemmer: Kristin Bakken, Inge Særheim, Gunnar Andenes, Astrid Fuglås

Kort saksframstilling

Kartverket har gjort vedtak om skrivemåtane *Tveekra* og *Treekra* for to gardsnamn i Tingvoll kommune. Kartverket sitt vedtak er gjort i samsvar med lokal nedervd uttale og norsk rettskriving, samt namnas opphav (ordet *ekre*). Grunneigarar og kommunen har klaga på vedtaka, og ønsker skrivemåtane *Tveekrem* og *Treekrem*. Ein av klagarane skriv at dei har nytta *Tveekrem* både skriftleg og munnleg i fleire generasjonar, og at *Tveekra* er ukjend for dei som bur på garden i dag. Kommunen skriv at *Tveekrem* og *Treekrem* er gjeldande skrivemåte, og at namna *Tveekre* [sic] og *Tveekra* ikkje har vore nytta. Etter ny høringsrunde stod Kartverket ved vedtaket sitt, og saka er send til klagenemnda.

Nemndas vurderingar

Nemnda meinte at uttalen /-em/ er ein nyare skriftpåverka uttale, påverka av namnet *Eikrem* som ligg like ved. Ut frå opphavet, tydinga og uttaleopplysningane i tilrådingane frå stadnamntenesta må skrivemåtane bli *Tveekra* og *Treekra* (skrivemåten *-ekrå* er òg mogleg etter reglane i stadnamnlova, men det er ikkje noko lokalt ønske om denne skrivemåten).

I § 4 andre ledd i stadnamnlova står det at «Har skrivemåten vore lenge i bruk, og er vel kjend og innarbeidd, kan ein fråvike gjeldande rettskriving og rettskrivingsprinsipp». Sjølv om skrivemåten *-em* finst i mange av dei eldre kjeldene, er det ikkje nokon eintydig

tradisjon for denne skrivemåten. Skrivemåten *-em* vil dessutan skygge for meningsinnhaldet, og såleis vere i strid med formålsparagrafen i stadnamnlova. Nemnda gjekk difor einstemmig inn for skrivemåtane *Tveekra* og *Treekra*, men minner eigarane om moglegheita til å få vedtatt eigarfastsett skrivemåte på eige bruk, jf. § 5 tredje ledd i stadnamnlova.

Nemnda gjorde slikt einstemmig

VEDTAK:

Som skrivemåte vert fastsett: **Tveekra** og **Treekra**

Oslo, 11. oktober 2019

Marit Halvorsen
leiar i klagenemnda

Line Lysaker Heinesen
sekretær

KLAGENEMNDA FOR STEDSNAVNSAKER

Språkrådet
Postboks 1573 Vika
0118 Oslo
tlf. 22 54 19 69
e-post: post@sprakradet.no

MØTEPROTOKOLL FOR KLAGENEMNDA FOR STEDSNAVNSAKER ETTER LOV 18. MAI 1990 NR. 11 OM STADNAMN, § 12

Klagesak 13/2018
Klager: Eier, jf. § 12 første ledd

Navn: *Ångardsmoen*
Navnetype: Adressenavn

Det påklagede vedtaket gjort av: Tynset kommune, jf. § 7 første ledd

Leder i klagenemnda: Marit Halvorsen
Øvrige medlemmer: Kristin Bakken, Inge Særheim, Gunnar Andenes, Astrid Fuglås

Kort saksfremstilling

Tynset kommune har gjort vedtak om adressenavnet *Ångardsmoen* på en vei i kommunen. Eier av bruket *Ångardsmoen* har klaget på vedtaket. Klager mener at det er feil å bruke navnet *Ångardsmoen* på den aktuelle veien, og ønsker at den skal få et annet navn. Hun mener at vedtaket strider mot navnevernet i § 3. Klager mener at hun har klagerett fordi hun er eier av bruket *Ångardsmoen* (bruket har for øvrig adresse til Aumliveien). Klagen ble avslått av kommunen. Kommunen skriver at tildeling av adressenavn ikke kan påklages, og at klager ikke er en berørt part i vedtaket. Kommunen viser også til at klagen ble mottatt over fire år etter at kommunen gjorde sitt vedtak om veinavnet. Klager klaget deretter på avslaget, kommunen avviste denne klagen, og har sendt saken til Fylkesmannen og klagenemnda.

Nemndas vurderinger

Nemnda diskuterte denne saken grundig, og vurderte både om klager har klagerett i saken og om det har skjedd et brudd på § 3.

Utgangspunktet er at klageren har klagerett i egenskap av å være grunneier, og hun klager over at navnet på hennes gårdsbruk skal brukes som veinavn der navnet ikke hører hjemme, jf. § 3 første ledd i stedsnavnloven. Klagefristen er 3 uker fra vedtaket ble kunngjort, jf. forvaltningsloven § 29, første ledd, 2. pkt, som sier: «Skjer underretningen

ved offentlig kunngjøring, begynner klagefristen å løpe fra den dag vedtaket første gang ble kunngjort». Klageren hevder at det ikke forelå omstendigheter som tilskyndet henne til å orientere seg om innholdet i kommunens kunngjøring av veinavnet Ångardsmoen, at klagefristen må regnes fra den dag hun fikk kjennskap til vedtaket gjennom veimerkingen, og at hun derfor ikke har oversittet klagefristen. Klagenemnda mener at ordlyden i forvaltningsloven § 29 er klar, og at fristen derfor er oversittet. Spørsmålet er da om klageren bør få fristoppreisning, jf. forvaltningsloven § 31, første ledd. Bestemmelsen sier at klagen kan «tas under behandling, såfremt

- a) parten² eller hans fullmektig³ ikke kan lastes for å ha oversittet fristen eller for å ha drøyd med klage etterpå, eller
- b) det av særlige grunner er rimelig at klagen blir prøvd».

Klagenemnda er enig med klageren i at det ikke forelå omstendigheter som tilskyndet henne til å orientere seg nærmere i kommunens offentliggjøring av adressevedtakene. Men det er spørsmål om siste ledd i § 31 forhindrer fristoppreisning, ettersom det der heter: «Klagen kan ikke tas under behandling som klagesak dersom det er gått mer enn ett år siden vedtaket ble truffet.»

Hvorvidt bestemmelsen skal forstås som en generell regel om avskjæring av klageadgang eller er som en regel om avskjæring av oppreisning for fristoversittelse, er diskutert av blant andre Justisdepartementets Lovavdeling i en tolkningsuttalelse datert 20.01.2000. Lovavdelingens konklusjon er at de beste grunner taler for å tolke fvl. § 31 tredje ledd slik at regelen bare gjelder der en klagefrist er oversittet. I juridisk teori og i NOU 2019:5 Ny forvaltningslov er det hevdet at det er tale om en generell regel om avskjæring av klageadgang, altså slik at ettårs-regelen også gjelder der ingen klagefrist løper.

Som sagt ovenfor mener klagenemnda at klageren har oversittet fristen, jf. forvaltningsloven § 29, første ledd, 2. pkt. Hun kan derfor ikke få fristoppreisning. Skal saken behandles på nytt, må det være som anmodning om omgjøring, jf. forvaltningsloven § 35. Klagenemnda er på denne bakgrunn enig med kommunen i at klagen avvises.

Så til spørsmålet om hvorvidt vedtaket om navnevalg er i strid med § 3 i stedsnavnloven. Siden navnet er tatt i bruk uendret på en vei som ligger utenfor eiendomsgrensene til bruket Ångardsmoen, kan det argumenteres for at vedtaket er i strid med § 3. Men navnet *Ångardsmoen* er også i bruk om boligfeltet rett nord for bruket, og veien *Ångardsmoen* begynner i dette boligfeltet. Ut fra sakspapirene ser det ut til at kommunen valgte veinavnet med utgangspunkt i boligfeltet, og i så fall kan navnevalget vanskelig sies å være et brudd på § 3. Navnet har fått utvidet utbredelse fra bruksnavn > boligfeltnavn > adressenavn. Nemnda mener at kommunen hadde gjort lurt i å velge et navn som ikke var identisk med bruksnavnet (for eksempel *Ångardsmoveien* eller *Ångardsmosvingen*), men mener at det likevel ikke har skjedd et brudd med § 3.

Nemnda gjorde slikt enstemmig

VEDTAK:

Klagen avvises.

Oslo, 11. oktober 2019

Marit Halvorsen
leder i klagenemnda

Line Lysaker Heinesen
sekretær